

ΝΟΣΤΑΛΓΙΕΣ

Ε γραφα προχθές για τους παλαιούς Παρισινούς, που είναι άπαρηγόρητοι για την καταστροφή των αναμνήσεων. Αυτοί λοιπόν οι νοσταλγοί των παλαιών ημερών γκρινιάζουν περισσότερο από τους δικούς μας. Κάθε μέρα θρηνούν για το παλιό Παρίσι που φεύγει, για τα μπουλβάρ που αλλάζουν μορφήν, για τα παλιά σπίτια που κατεδαφίζονται «Le boulevard se meurt, le boulevard est mort», γράφουν κάθε τόσο. 'Ακόμα και στις ρεκλάμες μερικών καταστημάτων μεταχειρίζονται την κραυγήν αυτήν τῆς... ἀπελπισίας. Δὲν ἔμπορουν νὰ ὑποφέρουν ἰδίως τὸ ἀμερικανικὸ χρῶμα, πὸν παίρνει σιγὰ-σιγὰ ἡ πόλις. «Οἱ ξένοι, λέγουν, ἔρχονται γιὰ νὰ ἰδοῦν Παρίσι, ὄχι Νέα Ἰόρκη. Αὐτὸ πὸν τοὺς γοητεύει καὶ τοὺς ἐλκύει εἶναι τὸ παρελθὸν τῆς πόλεως. Καὶ αὐτὸ τὸ παρελθὸν σιγὰ-σιγὰ ἐξαφανίζεται». Τὰ παλαιὰ παρισινὰ μπουλβάρ μετὶ τις κομπῆς περιπατήτριες, τοὺς δανδῆδες, μετὰ τὸ θορυβώδη καφενεῖα, μετὰ τὰ βιβλιοπωλεῖα, πὸν ἦσαν ἀνοικτὰ ὡς τὰ μεσάνυχτα σχεδὸν καὶ ὅπου κανεὶς ἐφυλλομετροῦσε τὰ βιβλία τῶν ἐκλεκτῶν συγγραφέων καὶ ἐπικοινωνοῦσε κατὰ ἕνα τρόπον μετὰ τὴν πνευματικὴν ζωὴν τῆς πόλεως, αὐτὰ τὰ μπουλβάρ φεύγουν. Δὲν βλέπει κανεὶς παρὰ Τράπεζες καὶ κινηματογράφους καὶ Τράπεζες. Τὰ παρισινὰ μπουλβάρ πὸν θὰ μείνουν στὴν ἱστορίαν τοῦ ρομαντισμοῦ, εἶναι ἐκεῖνα πὸν ἐγνώρισαν οἱ περασμένες γενεές. Καὶ τὸ μπουλβάρ des Italiens, πὸν ἐπῆρε αὐτὸ τὸ ὄνομα ἀπὸ τὸ Théâtre des Italiens, θὰ μείνη στὴν ἱστορίαν τῶν ρομαντικῶν χρόνων ὡς μπουλβάρ de Gand, γιὰτὶ αὐτὸ ἦταν τὸ μέρος τῆς συναντήσεως τῶν ἀκολούθων τοῦ Λουδοβίκου 18ου, πὸν ἔφυγε γιὰ τὸ Γκάντ.

'Αναμνήσεις, ἀναμνήσεις ἐνὸς τόσοῦ γοητευτικοῦ παρελθόν-

τος, τοῦ ὁποίου ὁ βραδὺς θάνατος προξενεῖ τόσην θλίψιν στοὺς παλαιούς Παρισινοὺς, ποὺ ζητοῦν ἀκόμη μέσα στὰ κύματα ἐνὸς κόσμου νέου νὰ ἀνακαλύψουν τὶς παλαιὲς εὐγενικὲς μορφές. Δὲν ἔμποροῦν ἀκόμη νὰ ἀνεχθοῦν τοὺς τεραστίους ὄγκους ποὺ ἔπασαν ἐπάνω στὴν χθαρσινὴν ἱστορίαν. Τοὺς κάθονται στὸ στομάχι τὰ μεγάλα καταστήματα τοῦ Σαμαριταίν, ποὺ ἐπῆραν τὸ ὄνομά τους ἀπὸ τὴν ἀνάγλυφον ἀναπαράστασιν τῆς σκηνῆς τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῆς Σαμαρείτιδος ἐκεῖ στὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ. Πόσα δὲν διηγεῖται καὶ αὐτὸ τὸ μέρος! Ἐκεῖ ἦταν καὶ τὸ καφενεῖον ὅπου, κατὰ τὰς ἀφηγήσεις τῶν φίλων τοῦ παλιοῦ Παρισιοῦ, ἐσύχναζε ὁ Δαντὼν καὶ ἐκεῖ ἐπλέχθη καὶ τὸ ἐρωτικὸν εἰδύλλιον τοῦ ἀρχιεπαναστάτου μὲ τὴν δεσποινίδα Γαβριέλλαν Σαρπαντιέ. Συνέχεια τῶν ἀναμνήσεων αὐτῶν εἶναι ἡ Pont - Neuf, ἡ μόνη ποὺ διασώζει τὴν παλαιάν τῆς φυσιογνωμίαν μὲ ὅλες τὶς ἐπισκευές καὶ μὲ ὅλα τὰ πλήγματα τοῦ καιροῦ. Τὸν θεμέλιον λίθον τῆς γεφύρας αὐτῆς ἔθεσεν ὁ Ἐρρίκος 3ος. Εἶναι 300 ἐτῶν καὶ ὁμῶς λέγεται «νέα». Ἄλλ' αὐτὸ δὲν συμβαίνει μόνον μὲ τὰς γεφύρας, συμβαίνει καὶ μὲ πολλὰς κυρίας. Ἄλλη ἱστορία, ποὺ ἐγλύτωσε ἀπὸ τὴν σκαπάνην καὶ εὐρίσκεται ἀκέραια στὸ μέρος αὐτό, εἶναι τὸ σπῆτι τῆς Madame Roland, τῆς κυρίας μὲ τὸ τραγικὸν τέλος κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν. Μία πλάκα ἐντοιχισμένη στὴν πρόσοψιν ἐνθυμίζει αὐτὴν τὴν τραγωδίαν τοῦ ἔτους τῆς Τρομοκρατίας : «Maison de Mme Roland (1754—1793)». Ἄλλὰ αὐτὸ μόνον. Τὸ ἄλλο ἱστορικὸ κομμάτι ἐτάφη κάτω ἀπὸ τὴν τεραστίαν οἰκοδομήν τοῦ Σαμαριταίν. Πῶς νὰ ὑποφέρουν οἱ νοσταλγοὶ τοῦ παλιοῦ καιροῦ αὐτὴν τὴν μεταμόρφωσιν ; Τόσες σελίδες ρομαντικῆς ἱστορίας ἔγιναν μαγαζιά, ἔγιναν κάλτσες, φανέλλες, κουβέρτες, πουκάμισα, σεντόνια, παντοῦφλες. Ἄλλὰ πῶς νὰ γυρίσωμε πίσω ὅλον αὐτὸν τὸν κόσμον ; Ὁ Δαντὼν δὲν ὑπάρχει, ἡ δεσποινὶς Γαβριέλλα Σαρπαντιέ δὲν πρόκειται νὰ περάσῃ ἀπὸ ἐκεῖ. Τὸ σπῆτι τῆς Μιμῆς Πενσὼν—ἄλλη ρομαντικὴ φασαρία αὐτὴ—στὴν Μορμάρτη, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ξανακτισθῇ. Ὁ Ροδόλφος μὲ τὰ μακρὰ μαλλιά παρεχώρησε τὴν θέσιν του στὸν Ζιγκολό, τὸ παλαιὸν καφενεῖον μὲ τὶς εἴθυμες συντροφίαις ἔγινε μὰρ ἀμερικαὶν μὲ ψηλὰ καθίσματα. Ὁ καιρὸς δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὶς νοσταλγίαις μας. Περνᾷ καὶ κτυπᾷ. Δυστύχημα εἶναι μόνον ὅταν μίαν ὠραιότητα τὴν διαδέχεται μία ἀσχημία. Ὅπου συμβαίνει αὐτό, τὸ δάκρυ εἶναι δικαιολογημένον.